

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloja tlači

ŠTEV. (No.) I.

CHICAGO, ILL., TOREK 4. JANUARIJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

Novo leto!

Novo leto, — kako velika stvar, ako človek resno pomisli.

Novo leto pomeni, da smo dobili od Stvarnika novih 365 dni zlatega časa, katerega naj porabimo za se, da obogatimo z dobrimi deli pred svojim Bogom in pred svetom.

Tudi mi, izdajatelj lista "Edinosti" se resno tega zavedamo. S strahom in hvaležnostjo stopamo zato v to novo leto, ker vemo, da nam to novo leto nalaga nove težke dolžnosti, katere bo treba vršiti vestno in natančno, kajti tudi to leto bo le prekmalu staro leto in odšlo bo večnost in nas bo tiralo pred sodbo, da bomo dali odgovor.

Zato začenjamo novo leto z resno voljo in s trdnimi sklepi, da bomo skušali svoje dolžnosti, katere imamo kot katoliški slovenski časniki, vršiti kaj najbolj vestno in natančno. Ne, dobre volje, navdušenja, trdnih sklepov nam ne manjka. Vse moči bomo posvetili, vse storili, da bo list "Edinost" napredoval, da bodo njegovi nauki vedno jasni in odločni, da bo njegova tvarina izbrana in podučna, da bo v resnici moderni pridigar, katerega bodo še bolj kakor do sedaj upoštevali vsi, prijatelji in nasprotniki.

Vendar tudi za Vas, naročniki in sodružniki in vsi katoliški Slovenci, pomeni Novo leto veliko! Tudi Vam nalaga glede vašega katoliškega čopisja nove težke in odgovorne dolžnosti. Kakor je naša dolžnost, da smo skrbeli za dobro urejevanje, tako je vaša dolžnost, da nas krepko odpirate z besedo, z sodelovanjem, z dopisovanjem, z razširjanjem in naročanjem.

Pomnite dobro: Napredek naših listov pomeni napredek vseh katoliških Slovencev v splošnosti, lajkov in duhovnikov. Naše nazadovanje pomenja nazadovanje katoliške misli. Kolikor bolj bodo naši listi prodirali v širše mase naroda, toliko bolj bo prodirala z njimi v te mase katoliška misel, katoliško prepričanje in katoliško življenje. Vprašamo vas pa, slovenski č. gg. duhovniki, ali nečete, da bi katoliška misel prodirala vedno širše in širše med naš narod nazaj, od koder so jo pregnali naši rdečkarji? Ali vam ne bo zato pri srcu napredek naših listov?

Vprašamo tebe, katoliško slovensko ljudstvo, katoliško zavedno delavstvo, hočeš da se vrne nazaj v naše vrste bratovska edinost in sloga, lepo skupno življenje in delovanje? Hočeš pomagati, da pride na svet zopet mir, zopet pravo bratovstvo in enakost? Hočeš, da bo vendar enkrat zmagal trpin s svojimi pravicami? Vrijameš res, da bo surova sila prisilila kapitalista, da bo priznal tvoje pravice? Misliš li, da bo res podržavljenje vseh naprav, odpravo denarja in enakih stvari, da bo res vse to privabilo nebesa na zemljo? Ne! Samo eno bo pa vse to doseglo: krščanstvo s svojimi božanskimi nauki. Ko bo kapitalist uklonil enkrat svoj ošabni tilnik pred Kristusom in sprejel njegov nauk kot nauk svojega prepričanja, pa bo takoj odprl srce in svojo blagajno tudi tebi, sprejel te bo kot svojega brata in s teboj delil svoje bogastvo t. j. dosegel si, kar želiš.

Zato na delo za časopisje, ki širi te ideje! ki odpira delavstvu oči in mu koplje pesek iz oči! Vsakdo lahko pomaga in vsak mora pomagati. Nihče, prav nihče ne more reči; saj ne morem nič! Eden lahko piše, drugi lahko dopisuje, tretji lahko list razširja, četrti ga naroča, peti ga hvali pri prijateljih, šesti ga sam prebere in ga da sosedu prečitati, kdor pa drugega nemore pa moli za uspeh. Pa reci, da vsaj enega izmed teh stvari tudi ti ne moreš?

Zato, naročniki, slovenski narod, tudi mi pričakujemo, da boš tudi ti krepko, navdušeno in nevstrašno vršilo z nami vred svoje dolžnosti do katoliškega časopisja.

Če bomo tako v novem letu vsi pljunili v roke, zavihali rokave, in šli na delo za skupne koristi — baj žimini! — kako velik bo uspeh, katerega bomo letos dosegli! Kako bomo na koncu leta veseli in ponosni! Kako sodeček bo Silvestrov večer na koncu leta 1922!

Fantje, korajšo!

Mi jo imamo! Še vi jo imejte pa se vseh luciferjev ne bomo ustrašili!

SREČNO IN VEŠELO NOVO LETA 1922

želi vsem našim naročnikom, čitateljem, dobrotnikom, prijateljem in sodružnikom!

Upravišništvo in Uredništvo "Edinosti."

Te dni smo razposlali vsem našim lokalnim zastopnikom stenske Kolendarje za leto 1922. Vsak izmed naših naročnikov bo dobil stenski kolendar brezplačno.

RAZOROŽEVALNA KONFERENCA

Poročila razoroževalne konference poročajo, da Francija ne popusti od svoje zahteve glede submarinov. Anglija se pa boji. Anglija hoče pač na vsaki način imeti cel svet pod svojo kontrolo. Upamo, da bo Francija vstrajala pri svojih zahtevah, ki niso drugega, kakor samo samobramba.

ITALIJANSKA BANKA PROPADLA

Ena izmed največjih italijanskih bank, Banca Italiana Di Sconto v Rimu je napovedala bankrot pretečni petek. Ljudstvo je skrajno razburjeno. Baje ima nad 200 milijonov zgube. Tako je zaprla vrata tudi njena podružnica v New Yorku "The Italian Discount and Trust Co." — Sedaj so podružnice raznih evropskih bank nevarna stvar, ker danes ne vemo, kaj se zna jutri zgoditi. Rojaki pazite! Evropa je daleč!

ILLINOISKI GOVERNER MORAL PRED SODIŠČE

Governer Small se bo vendar moral zagovarjati pred sodiščem. Sodnik v Waukeganu je tako razsodil pri preliminarni razpravi.

DEBS SE LASKA RUSKIM BOLŠEVIKOM

Tudi Debsu so se začele sline cediti po ruskih rudnikih, kakor so se Haywoodu. Takoj, ko je prišel iz ječe, je začel hvaliti Lenina. Povedal je tudi, da je dobil uradno povabilo ruske vlade, naj pride obiskat Rusijo. Kakor drugi viri poročajo, ga čaka tam rudnik in Haywood dom bosta postala proletarska kapitalista ali kapitalistovska proletarica, ne vemo, kaj. Pa je tudi vse eno, samo da je denar! To je pa glavno, kakor je bilo Kristanu. Ti, rdeča neumna para, pa plačaj! Zakaj si pa tako neumna!

POSLEDICA PROHIBICIJE

Sedanja prohibicija je največja sramota za Ameriko. Ko bi se splošne postavle, kakor postava ukaže, bi še bilo. Toda tako, kakor je sedaj, je vse skupaj velikanski humbug. V mestu Chicago je bilo tekom letošnjega leta aretiranih 51.300 pijanih ljudi, mej tem ko jih je bilo lani samo 32.305. — Letošnji božični dan je bilo pripeljanih v mestno bolnišnico 50 ljudi, ki so bili tako pijani, da so divjali, ali bili pa popolnoma brez zavesti. — "Kar zdaj ljudje pijo, spreminja ljudi v zver", je rekel zdravnik.

KRASNE STENSKÉ KOLNDARJE

je izdala naša tiskarna za leto 1922. Te dni smo jih razposlali vsem naselbinam. Kdor bi ga ne dobil, naj se nemudoma prikladi dokler nam jih ne zmanjka. Poslali smo jih zastopnikom, kjer jih naročniki dobe. Tiskarna Slov. oo. Franč.

J. M. Trunk.

Na potu v tujino.

Osoda slovenskega dela Koroške je bila s plebiscitom zapečatena. Vse, kar je stalo v borbi v ospredju, je moralo oditi. Slovesne obljube o enakopravnosti itd. so bile podane samo radi lepšega. Jaz sem hotel poizkusiti, ali je vojna ljudi, ki so slučajno na krmilu vlade, izučila, a sem se v svoji veri na politično poštenost Nemcev varal, od nemškutarjev seve nikoli kaj takega nisem pričakoval. Prepričan sem se v teku nekaj mesecev po glasovanju, da so bile vse izjave za Slovence podane HINAVSKO, da so bila srca politikov daleč proč od njih besed in to vseh, tudi "pravičnih" krščanskih socialcev. Poizkusil sem, kaj bi se dalo storiti v danih težkih razmerah. Slovenska javnost je ta poizkus tolmačila po svojem, postavljen sem bil od nemške (niti v lastni hiši in domači občini bi ne smel bivati) in slovenske strani na suho. Prijatelj, Rev. J. C. Smoley, je vabil begunca gg. Maškota in Ražuna v Ameriko in ker se nista upala odzvati, je povabil mene. Ker so me poslali v penzijo in ni bilo ne dela ne obstanka, sem se sicer težkega srca odločil iti iz ljubljene domovine v — tujino, dasi meni ne neznano Ameriko.

Priprave so v sedanjih razmerah dolgotrajne. Pred vojsko si človek vzel primerno svoto denarja, kupil list in odšel. Tako sem storil že štirikrat. A zdaj! Svota denarja za na pot je tvorila nekaj stotisočakov in na potrebno dovoljenje je bilo treba čakati — mesece.

Ko so dospale listine iz Amerike, sem se koncem junija odpravil na Dunaj. Poznam mesto že od prej. Kaka sprememba! Po nekaterih ulicah je narastla za 100 odstotkov, po drugih vlada tišina, skoraj bi rekel smrt. Nimam srca za mesto, a malone sem postal otožen, ko opazim pri vsakem koraku, da je Dunaj odstavljena kraljica. Blesk in lišp je ostal, a veselje je izginilo iz njenega obraza, ali se izpremenilo v nebrzdano strast trenutnega uživanja. Videl sem pozneje Pariz in New York, a tako pijanega razkošja nikjer. Stopil sem pa tudi v stanovanje neke prej znané mi gospe; udove železniškega inženirja. Osupnem! Gospa 73 let izgleda ko beračica, kuha si sama, ker dekla zahteva mesečno tisoč kron plače, gospa pa ima le 1600 K penzija! Takih slučajev bo na izbero: tu nebrzdano razkošje hitro obogatelih ljudi, tam revščina in pomanjkanje prej imovitih slojev. Spomin na Dunaj mi je olajšal pot v tujino.

Dne 20. julija sem odpotoval. L. 1909 sem se vozil čez Hamburg in plačal za listek 72 K. Zdaj sem šel čez Buchs, približno četrtno poti, in plačal za listek 1300 K, za prtljago (130 kg) prej 45 K zdaj 8000 K! Na železnicah je prazno. Vsi sopotniki so bili železniški uradniki ali njih družine, le neki štajerski nemškutar, ki se je šel zdraviti v Gastein, je bil "zasebnik" in zabavljaj čez Jugoslavijo, da se je kar kadilo. Prorokoval je takojšen razpad in hvalil nemško kulturo. Seve korita so šla rakom žvižgat, od tod jeza. S par opazkami sem mu zaprl sapo in povedal, da imajo nove slovanske države svoje težave, a da si nikdar ne bodo dale ukrasti pridobljene narodne in politične prostosti, razpad pa bo prej prišel neke druge. Brez pozdrava je izstopil.

Tudi Gastein je mrtev, le nekaj grdih židinj in očevidno obogatelih mesaric je prodajalo — meso v pohujšljivih, smešnih oblekah in blestečih biserjih. Vstopi neka Švicarka, ki se pritožuje čez draginjo pri švicarskih frankih! Časi smetane in zabele so minuli, tuje valute niso več vse-mogočne, a zato pa tudi tujcev ne bo.

Tudi Inmost nima prometa. Pri jezuitih sem odmaševal, frater se je prisrčno zahvaljeval, ko sem mu za vino in postrežbo dal večji dar. Pomanjkanje povsodi. Na kolodvoru je bahato postopalo nekaj turistov iz "rajha". Poznalo se jim je, da se celo med sorojaki čutijo kot višja "bitja". Nemške, posebno prusovske oholosti vojska ni ponižala. Kaj, ko bi bili vojsko dobili? Obmejeni Slovani bi morali skozi stoletja prenašati to brezmejno oholost. Upajmo, da je ne bodo nikoli več. Celi vlak ki nemškega premoga so šli proti jugu, spremljani od laških vojakov. Tu di laških uradnikov je precej na postaji. To je hud poper za Nemce.

Srečno in zadovoljno Novo leto 1922

želi vsem Slovincem širom Amerike

Bačni Oddelek "Edinosti."

Ker prične list Edinost z današnjo številko izhajati po trikrat na teden, zato bo dana tudi nam prilika podajati čitateljem bolj redne in natančne cene evropskih valut. Rojaki, zapomnite si, da naše geslo je bilo in vedno bo: "Nuditi rojkom najnižje cene pri pošiljanju denarja!"

Smo v zvezi z najboljšimi denarnimi zavodi v Jugoslaviji in zato so naše pošiljatve tudi primeroma najhitreje na svojem mestu. Vse to je samo v Vašo korist ako se poslužite pri takih prilikah našega podjetja.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Slovensko neodvisno delavstvo!

Na kar smo se že dolgo pripravljali, to bomo storili.

Za letošnji božične praznike, drago delavstvo, ti naznanjamo veselo novico, da ti bomo dali dar, katerega se boš gotovo zveselilo: **Z novim letom začnemo z Edinostjo TRIKRAT NA TEDEN.**

O dveliko strani se nam je izražala želja že dalje časa, naj začnemo z listom "Edinost" trikrat na teden. Toda do sedaj tega ni bil mogoče. Slabe delavske razmere po Ameriki so nas letošnje leto potisnile precej nazaj finančno. Zato smo odlašali in odlašali in čakali ugodne prilike, da ustrezemo svojim dragim naročnikom.

Zadnje mesece, hvala Bogu, so se pa razmere precej zboljšale. Naše dobro slovensko delavstvo se je v sedanji krizi veliko naučilo! Spoznalo je potrebo močnejšega neodvisnega svojega časopisja. To čutimo zadnje mesece.

Zato smo pa sklenili, da bomo dali za letošnji božični dar svojim naročnikom pomnoženje tedenjskih izdaj lista. In sicer za ISTO CENO kakor do sedaj. Toraj za isto ceno, kakor so naši naročniki dobivali do sedaj list vsaki teden DVAKRAT, ga bodo od novga leta dalje dobivali trikrat, vsaj začasno.

Zato pa sedaj apeliramo na te, trezno misleči, neodvisni element slovenskega delavstva po širni Ameriki, da nam pokažeš ali hočeš tudi storiti svojo dolžnost do svojega neodvisnega časopisja kakor jo ono vrši do tebe tako vestno in tako nesebično!

Do konca februarja 1922. bomo toraj trikrat na teden izdajali "Edinost" za tri dolarje, za poskušnjo. V tem času pa imaš ti delavstvo priliko, da se odzoveš in pokažeš ali hočeš to ali ne. Ako bomo do konca februarja dobili vsaj tisoč novih naročnikov in ako bodo ostali ponovili svoj naročnino, katerim bo ta čas potekla, ostala bo ta uredba tudi nadalje za stalno.

Sedaj pa, zavedno slovensko neodvisno delavstvo, pokaži se! Pokaži svojo neodvisnost in svojo zavednost!

Kakor veš, so vsi slovenski listi, ki se ti hlinijo kakor "delavski" listi, odvisni, kapitalistični listi, plačani od kapitalistovskih tajnih interesov, ki se skrivajo sedaj za denar, sedaj za razne protiverske gonje, sedaj za kak socializem, ki je samo z rdečimi "flikami" našemljen kapitalizem, samo politična stranjka, kakor vsaka druga politična stranjka v Ameriki ali v kaki drugi državi. Saj si videl, kako je igral ta slovenski socializem, oziroma njegovi voditelji, različne vloge v zadnjih šestih letih. Saj si videl, kako so se prelevili vsakih par mesecev. Enkrat so bili socialisti, potem so bili radikali, potem so bili zmerni, potem so bili levo-krilci, potem so bili desno-krilci, potem so bili boljševiki, potem so bili I. W. W.-jevci, da vsaki mesec skoraj so prišli z drugo "larfo" na obrazu. V resnici so pa stali vedno stari lisjaki, katerim se je šlo samo za kake "fonde", katerih sedaj nikjer več ni. Delavstvo, ti si dalo. Pa zakaj? Veš danes?

Slovensko delavstvo je splošno razumno in modro in trezno misleče. Res se da pregovoriti, res je dostopno lepim besedam, to je pa samo znamenje, da je napredno, da ni omejeno fanatično, ki bi se zagrizlo v kak nauk, kakor gad v palico, temveč, da misli in posluša, posluša in misli, in ko pa spozna dovolj pa pokaže svoj hrbet onim, katere je spoznalo, da so ga slepili. To vidimo po celi Ameriki sedaj zadnje mesece. Zadnji "Proletarec" je jasno spričevalo tega, ko reva tarna, da je njih "manjšinska večina" ameriških socializmov samo še 700 pristašev. Baj gali, to je krasno spričevalo za naše slovensko delavstvo! Častitati mu moramo! In mi krščansko socialni delavci se veselimo tega!

Zato pa moramo pokrepi naš neodvisni delavski tisk, katerega glavni glasnik je naša "Edinost".

Zato slovensko neodvisno zavedno delavstvo, sedaj pa na noge! Sedaj pa pokažimo, kaj znamo mi, delavci!

Na nasprotni strani se jasni! Pomagajmo sobratom in sotrpinom do spoznanja! Pomagajmo jim, da bodo spoznali, kje so pravi delavski prijatelji! Pomagajmo jim, da bodo spoznali, kje se gre v resnici za delavske koristi, kje pa samo za izkoriščanje delavstva. Največje socialno delo danes je: razširjanje delavskega nezavisnega časopisja. Ko bo to zmagalo, zmagalo bo pošteno delavstvo! Naš list "Edinost" je naša trdnjava, je naš kanon, je naša utrdba! Utrdimo je najprej to!

Hura na delo! Hura na socialno delo za koristi delavstva, za delavske solidarnost in za delavsko edinost!

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill. — Naše delavske razmere se še nič ne zboljšujejo. Zato je sedaj ob praznikih kaj več časa za pisanje. Upamo, da nam bo prihodnje novo leto prineslo kaj bolj-
ših časov.

Dalje Vam naznamim, da je umrl v tukajšni bolnišnici po težki in nevarni operaciji 24. decembra rojak Jakob Vode, rojen pri Kamniku na Gorenjskem, star 34 let, samskega stanu. V stari domovini zapušta staršice, enega brata in sestro. Pokojnik je bil v več katoliških društvih. Bil je pri društvu Sv. Jožefa

KSKJ., pri društvu Sv. Družine in pri najbolj častnem društvu Najsvetejšega Imena. Člani vseh teh društev so se mnogoštevilno udeležili njegovega pogreba in ga spremili k zadnjemu počitku. In ker je bil tudi on zvesti in mnogoletni naročnik listov Ave Maria in Edinosti, zato ga jaz priporočam vsem naročnikom teh listov v molitev. Pokojnik je živel mirno in skromno in je bil vse-skozi dober katoličan. Zato je u-pati, da ga bo Marija poklicala med svoje izvoljene. In naša dolžnost je, da mu kličemo iz srca: Od-

počivaj, dragi sobrat! Bodi ti lahka ameriška gruda!! Počivaj v miru!

M. T., član društva Najsv. Imena.

Forest City, Pa. — Malo zakasnil sem se s poročilom, g. urednik, saj mi ne boste zamerili? — Danes sporočam žalostno vest, ki je zadelo družino Miklič. Anton Miklič je šel zdrav na delo, pa ga je doletela nesreča. Ubilo ga je v "gmajnci." Zapušča ženo in več otrok. — Že od drugih Vam je bilo sporočeno, da smo imeli 40urno pobožnost. Zato Vam jaz ne bom ponavljal istega. — Sporočam Vam samo toliko še, da so šli Rev. Dr. Zamjen tudi v Irsko cerkev 15. decembra in so tam imeli pridigo in spovedovali so. Lepo število mož in žena je bilo skupaj. Obhajali so zjutraj ob petih in ob osmih.

Na dopis Rev. Fathra Miheliča sporočam, da sem bil jaz v cerkvi pri 40urni pobožnosti in pri sv. zakramentih, da pa več drugih ni bilo, ki bi bili morali biti, ako bi hoteli biti dosledni. — Ako bo drug odbor izvoljen, morda se bo dalo pomiriti duhove in bi šli nekateri nazaj. G. urednik ali se Vam prav zdi, da ima Mr. Dečman vse cerkvene knjige doma, v župnišču pa "Safe" za \$160.00 prazen stoji? Kaj če knjige zgore? Kdo bo za nje odgovoren? Jaz pravim, če duhovniku zaupamo svoje duše, moramo mu zaupati tudi tistih bore par dolarčkov, ki pridejo v blagajno. Ali nimam prav? (Popolnoma! Tako misli vsak katolik združenih držav, kateremu se gre pri cerkvi za vero. Komur se gre pa za "graft", seveda ta se pa peha k peharčkom. Urednik.)

Kar sporočajo Father Mihelič, da bi bil med nami mir in sloga, tudi jaz z njim enako mislim in želim in z menoj vsi dobri farani. Moj namen ni bil z dopisi v "Edinosti" nikogar žaliti, tudi ne kaziti miru, tudi ne komu nasprotovati. Jaz sem začel v "Edinost" dopisovati še le, ko so se začele trošiti laži po drugih listih in resnico zavijati. Veliko dopisov "Edinost" ni priobčila, kar smo ji zamerili. Zato pa sedaj, ako bomo res vsi delali za mir in sloga, tudi jaz farnih zadev ne bom več poročal. Kar bo pa drugih novic bom pa še poročal, ako hočete. (Tudi o farnih razmerah lahko pišete. Dokler pišete tako zmerno in nikogar ne žalite in nikogar ne napadate, bomo vsikdar sprejeli. Časopis je javna zbirališnica, kjer se morajo vsa javna vprašanja obravnavati in časopis bi ne storil svoje dolžnosti, ko bi ne dal prostora za ureditve raznih težav. Največkrat je kriv nemira samo nesporazum. Clara pacta boni amici, pravi latinec. Medsebojni sporazum dela dobre prijatelje. Urednik.)

Poročevalec.

Pueblo, Colo. — Jako mi je žal, da ne morem več storiti za Vaše liste do katerih veže nas katoliške Slovence dolžnost, da jih podpiramo kolikor moremo. Lepi listi in podučni, kakor so Ave Maria, Edinost so nam tako priljubljeni, da brez njih ne bi mogli biti in bi nam bilo dolg čas. Bog daj, da bi skoraj prišli boljši časi, da bomo mogli plačati svoje dolgove in pošteno preživeti svoje družine in pa plačati vse svoje dolgove, kar smo se zadolžili zadnje 2 leti. Kako težavno je sedaj vzdrževati družino, ko je vse tako drago, društva, premog po \$11.00 tona. Na 20 strani treba plačevati, dohodkov pa skoro nič. Ko bi človek vsaj vsaki dan delal, pa bi še ne zadostovalo. Plačajo nam sedaj po \$2.92, po novem letu pa \$2.60. Prav nič se ne zmenijo na nauk Jezusov, da je v nobovpijoči greh delavcem in najemnikom zaslužek pridrževati in utrgovati. Vošim vse se le praznike in srečno Novo leto.

Peter Braidich.

Hermine, Pa. — Pa še vse bi bilo, ko bi ne prišla nesreča, ki me je zadel. Ravno 13. novembra zvečer so prišli trije oboroženi nepoznani mi telovaji. Bil sem doma in žena

bolna. Vzeli so mi ves denar, kar sem ga imel, namreč 450 v Liberty bondih in \$300.00 v denarju in še \$150.00 in še žena bi mi kmalu umrla od strahu, ki je ravna dva dni preje porodila dete in je bila silno slaba od strahu pred temu grdimi ljudmi. Bilo je njeno življenje v nevarnosti... Sprejmite moje pozdrave želeč Vam srečno Novo leto.

Fran Čož.

Sprejmite naše iskrene sožalje, dragi rojak. Vsem pa naj bo ta nesreča brata Čoža v svarilo, da naj nikar nimajo denarja doma in tudi Liberty bondov ne. Bolje je nekaj plačati, pa jih imeti shranjene na banki. — Urednik.

Orlič — mladinski list, katerega smo oglasili, je prišel. Odposlali ga smo ga vsem naročnikom. Ako ga še niso dobili, naj se takoj priglasi. — Orlič je otroški list glasilo starokrajskih Boy-scoutov — Orličev. Stane na leto 25c. Posamezne številke se prodajajo po 3c. Kdor nam pošlje znamko mu ga pošljemo zastoj na ogled.

NEPOBITNI DOKAZI.

Da je "Edinost" res list slovenskega naroda v Ameriki, dokazujejo ti-le neovrtni dokazi:

1. List "Edinost" ima največ dopisov izmed neodvisnih delavskih vrst, ki ne prihajajo od kakih društvenih članov jedno ali društev. Res imajo razna glasila več dopisov po številu. Toda to so uradna društvena oznanila, katero pišejo tajniki krajevnih društev. Ti dopisi niso prišli direktno izmed naroda brez oziroma na društvene zadeve.

2. List "Edinost" priporočajo vsi slovenski duhovniki, ki so razum prav malih izjem, vsi njegovi naročniki in podporniki.

3. List "Edinost" prečitajo natančno vsi uredniki drugih listov in pazno sledijo našemu pisanju in našemu izjavljanju. To pričajo brezštevilne opazke po vseh drugih slovenskih listih. Kak drug list prinese tudi večkrat kako notico, ki je zanimiva. Pa se noben drugih listov za njo ne zmeni. Nas omenjajo vsi drugi listi več ali manj. Učena "Prosveta" ga pridno študira in se uči iz njega pametnejše misliti. "Proletarec" mu je že parkrat dal častne priznanje. "Glas Naroda" pa bi re-
več že ne imel kaj pisati, ko bi našega lista ne bilo, ki bi mu nekoliko njegovih zaprašenih možganov ne "abstaval" u prežračil od časa do časa. In tako dalje!

4. List "Edinost" priznajo doma rojaki v starem kraju kot nakako uradno glasilo ameriških Slovencev. Vlada celo se ga je tako ustrašila, da so se ji začele hlačice tresti pred njenimi članki in je revica prepovedala "Edinost" v Jugoslaviji — kar je najčastnejše poglavje v obstoju lista, najčastnejše priznanje, na katero smo ponosni!

5. List "Edinost" ima svoje dopisnike v Parizu, v Beogradu, po Sloveniji. To pa niso kaki najeti in plačani dopisniki, temveč so to dopisniki, ki zavedajo veljave in vpljiva lista "Edinosti" in mu zato pišejo dopise, da tam povedo svoje misli o tekočih vprašanjih ker vedo, da jih bodo v "Edinosti" čitali gotovo oni, katerih se tika.

Ali kdo ve še kak drug dokaz?

KRISTAN O SLOVENSKEH SOCIJALISTIH V AMERIKI.

Prosveta piše: "Sodrug Etbin Kristan se je dne 26. novembra povrnil iz Amerike. Posvetil se bo znova parlamentarnemu delu. O slovenskem proletariatu v Ameriki pravi, da je splošna gospodarska kriza v državi prizadela tudi njemu občutljive udarce."

Tu je Kristan naredil malo napako v svojem poročilu. Ne gospodarska kriza amerike temveč Kristan sam s svojim gospodarstvom z milijondolarskim fondom, ki je z njim zginil, in ki je odprl marsikateremu

slovenskemu zaslepljencu oči, je zadala slovenskemu rdečemu proletariatu občutljive udarce. In ako bo slovenski delavec v Ameriki nadalje premišljeval sleparstva slovenskih rdečkarjev v Ameriki, s katerim so ga slepili in za nos vodili, bodo pa naši slovenski sociji dobili še več in še bolj občutnih udarcev.

GLASOVANJE "ZA" IN "PROTI" PAVLETU.

Sartell, Minn. — Vesele praznike in srečno Novo leto želim vsem, kakor tudi da bi se Pavle Zgaga še večkrat zgasil v "Edinosti." — F. Rasinger.

Ely, Minn. — Mi bi raje imeli kake povesti mesto Pavleta Zgaga. — Vesele praznike. Mrs. Marcela Malovašič.

Sartell, Minn. — Vam vošim vesele praznike in srečno Novo leto, da bi za naprej še bolj napredovali in, da se Pavle Zgaga nadalje oglasi v Edinosti. Pozdrav. F. Petach.

Sartell, Minn. — Želimo vesele praznike. Enako želimo, da bi se Pavle večkrat oglašil v Edinosti. — A. Rotar.

Racine, Wis. — Čital sem v "Edinosti" zaradi Pavleta. Jaz prosim zanj. Moja žena pravi: "Rada čitam "Edinost", pa od kar ni več "Pavlečka" jo nič več ne maram." Vsakokrat se je do solz nasmejala. Zato midva s ženo glasujeva ZA Pavleta. S pozdravom. Ignacij Krasovitz.

New Castle, Colo. — Pavle Zgaga je res fejest kerle za nas naročnike "Edinosti" ali je prehud za naše nasprotnike. Tako kakor je tuj človek, pa če je še v rdeči obleki, za rdečega purmana kar malo preveč, ker mu prehitro kri zavre in skipi, ko ga zagleda. Zato jaz mislim, da bi bilo bolje, če ne bi bilo Pavleta. On še bolj-vjezi take muhlašte ljudi. Zato jaz mislim, da bi bilo bolje priobčiti kake povesti o kakih "kršnjarih". — Barbara Kocheva.

Racine, Wis. — Čitala sem v Edinosti zaradi Pavleta Zgaga. Jaz v moj mož jako rada čitava njegove "špase." Pravite, da glasujemo zanj. Jaz in moj mož glasujeva za Pavleta. — Oseba, katera piše, da se ji ne dopade Pavle, morda ne razume šale. Saj, Pavle nikogar ne žalil? Zato prosimo na vsaki način Pavleta nazaj! Tak fejest fant je! Vas pozdravljamo.

Mr. in Mrs. Martin Novak.

Glasovanje se nadaljuje. Kdor je za Pavleta, naj se hitro oglasi. Kjer bo večina, tam bo zmaga. Hej, Pavle, na agitacijo, če hočeš ostati naš gost!

V našem vredništvu se je zgasil znani slov. trgovec z zlatnino, Mr. Matija Pogorelec, in si je naročil na Ave Maria Koledar.

"STE SE ŽE ODZVALI PROSČEMU KLICU BEDNE DECEMLADINSKIH DOMOV?"

VAŠ DENAR

bo doma najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje.

Mi računamo po najcenejšem dnevnem kurzu istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar.

Ob izidu te številke smo računali:

Za jugoslovanske krone:	
500	\$ 2.35
1,000	4.45
5,000	21.75
10,000	42.50
Za italijanske lire:	
50	\$ 2.7
100	5.1
500	23.50
1000	47.00

Vse pošiljlatve naslavlajte na:

"EDINOST",

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

V NEDELJO POPOLDNE.

S tem odpiramo poseben predalček v listu Edinosti, ki bo namenjen razvedrilu za nedeljo popoldne.

Kateri narod inteligentno napreduje porabi nedeljo popoldne za izobrazbo in razvedrilo. Celi teden delavec žrtvuje ves svoj čas samo telesnemu delu in skrbi za vsakdanji kruh. Kaj rado se zgodi, da pri tem sam sebe zanemaria. Vendar izobrazba duha in blaženje srca, je najvažnejša naloga, katere noben pameten človek zanemari ne bo.

Zato bomo skušali v tem kotičku dati nekoliko pametnih in misli, nekoliko poduka in navodil za ta dragoceni čas za napredek delavstva.

Vse naše izobraženejše kroge prosimo kakih prispevkov za ta kotiček.

Kako si ta kotiček mislimo, bodo čitatelji videli od tedna do tedna.

Da bo pa list gotovo vselej do nedelje že v rokah vseh naročnikov, zato bo v prvi številki vsakega tedna ta kotiček.

KOLENDAR ZA TA TEDEN.

8. — **Nedelja.** To je prva nedelja po razglasenju Gospodovem. — Slovesno praznovanje praznika Najsvetejšega Imena Jezusovega. Ta praznik se praznuje navadno prvo nedeljo v letu. Letos je bilo Novo leto na nedeljo. — Evangelij za danes govori o Jezusu, katerega so stariši zgubili v Jeruzalemu. (Pridrigo glej v Ave Maria.)

9. — **Ponedeljek.** — Sveta Julijan in Bazilisa mučenca.

10. — **Torek** — Sv. Agaton, papež.

11. — **Sreda.** — Sv. Higinij papež.

12. — **Četrtek.** — Sv. Arkadij, mučenec.

13. — **Petek.** — Sv. Veronika mučenica.

14. — **Sobota.** — Sv. Hilarij spoznavalec.

15. — **Nedelja.** — 2. po razglasenju Gospodovem in tretja v januarju. — Evangelij pripoveduje o žititnini v Kani Galilejski, kjer je Jezus storil prvi čudež.

KRŠČANSKI NAUK.

I. Človek.

Predmet, današnjega našega krščanskega nauka bo človekova narava in njegova čast.

Odgovor na vprašanje: Kaj je človek? je prav pripraven predmet, s katerim hočemo pričeti naše krščanske nauke. Že pamet je učila modrijane starega veka, da je prva znanost, prva veda, katero si mora človek pridobiti, spoznavanje samega sebe. Zato so pravilo imeli napisano ali pa vklesano na svojih božjih hramih: "Spoznavaj samega sebe (Gnothi seavton). To spoznanje samega sebe pa si hočemo mi zadobiti s tem, da premišljujemo danes naravo človeka in njegovo čast.

Kaj je torej človek? Moj odgovor, prijatelji, vam je znan. Človek je najplemenitejša stvar v celém stvarstvu, v njegove roke je Bog izročil gospodarstvo, oblast nad celim stvarstvom. Če premišljujemo brezštevilna bitja, ki bivajo na zemlji, potem vidimo, da je tu eden, ki je mojster, gospodar, človek; človek je povišan nad vsa bitja kot njihov kralj. Ta oblast pa ne obstoji morda v njegovi telesni sili in moči ali njegovi ročnosti, ampak v njegovem razumu, ki ga povišuje in razločuje od vseh zemskih stvarstev, ki ga prispodablja angelom v nebesih. Kaj, vprašam zopet, je človek? Kaj je sam na sebi? To, prijatelji moji, vam je znano še iz vaših otroških let: Človek je stvar ki obstoji iz neumrjoče duše in iz umrljivega telesa.

I. — Ko pravim, da je človek stvar, hočem s tem povedati njegov izvor: on je delo božjih rok, ki ga je ustvaril po svoji podobi.

Ker me je Bog ustvaril, ker bi me brez njega ne bilo, ne sledi li iz tega da sem popolnoma njegova last?

Ne sledi li iz tega, da sem njegova last, kakor je izvršeno delo last delavca? Ne sledi li iz tega, da sem podvržen božji avtoriteti veliko bolj kakor je podvržen otrok svojemu očetu, ali pa suženj svojemu gospodarju?

2. — Človek je razumna stvar, to se pravi, človek ima dar razuma, ima dar pameti, katero na zvonaj izpolnjuje dar jezika, dar govora. V tem krasnem daru, ki ga imamo od Boga, se na eni strani ločimo od nemih živali, na drugi strani smo povzdignjeni k angelom. Človek se seveda razločuje od teh čistih duhov vsled svojega bitja, ki obstoji iz duše in iz telesa, mej tem ko so angeli čisti duhovi.

3. — Človek je bitje, obstoječe iz neumrjoče duše in iz umrljivega telesa. Ta dva se ločita v trenutku smrti: duša prične novo življenje, v katerem ni več smrti, življenja, v katerem je ali srečna ali pa nesrečna, kakor je zaslužila v svojem življenju. Ta ločitev je pa seveda samo začasna; duša in telo se bota zopet združila pri vstajenju na sodnji dan.

Prijatelji, nikar ne pozabimo visoke časti in dostojnosti naše narave. Povzdignjeni smo, kakor pravi sv. pismo, le malo pod angele, skrbimo, da se z grehom ne bomo pomikali nazaj.

NEKOLIKO OREHOV ZA RAZUM.

Skušaj si odgovoriti na sledeča vprašanja:

1. Od kod je svet?

2. Ako ga ni Bog ustvaril, kakor te uči vera, od kod je pa?

3. Ali kaj na svetu samo po sebi nastane iz nič? Recimo na tvoji mizi ni nič. Ali bi kdaj, morda v milijon letih, izrastla samo mala travica? Bi kdaj na tej mizi sam po sebi nastal hlebec kruha?

4. Zdrava pamet pravi, da nikdar, da je to ne mogoče.

4. Nekateri pravijo, da bi se, saj se je še lepši svet naredil, kakor je pa mala bilka ali hlebec kruha. Vendar, kaj ti pravi na to tvoja pamet?

Skušaj izvedeti, kako se pravilno po angleško napišejo te le besede: Aj dun ker... ubštes... pajpa... rum... hauz... munšajn...

Napiši v pravilni angleščini te le stavke iz slovenske angleščine:

1. Meri je vzela brum pa je na abštes rume poklinala.

2. Bojs je dobiv za krizmes prezent velika inže in se je z njo plejov.

3. Naš havz je na kornerju Junien štrita in Gles evne.

Odgovori na vprašanje:

Koliko zvezd ima ameriška zastava in kaj pomenijo te zvezde?

RAZNOTEROSTI.

Kako sodi zapeljan delavec o brezvercih! — V bolnišnici v N. je ležal delavec na smrtni postelji. K zdravniku je rekel: "Gospod doktor, imam željo do vas. Sicer ne verujem ničesar, vendar bi se rad vrnil v katoliško cerkev. Nočem umreti ko kako govedo!" — Njegovi želji so ustregli, po nekoliko dneh je umrl delavec poln zaupanja v Boga s križem v roki.

Nemški pisatelj Rosegger piše: "Izmed vseh krščanskih nabožnih knjig mi je Tomaža Kempčana "Ho-

ja za Kristusom" najljubša; neštokrat že me je ta knjiga razsvetlila in okrepčala." (Mein Himmereich št. 6.)

* * *

Znani nemški Hansjakob pravi: "Če se bodo grozovitosti in krivice, katere je Rusija vršila nad Poljsko in njenim narodom, kedaj maščevale nad njo, prišla bo enkrat nad to deželo grozna kazen božja." — To se je že zgodilo in se še godi... In tako bo prišla enkrat tudi nad Italijo grozna kazen radi krivic, ki se dogajajo slovensko-hrvatskemu narodu...

"PROSVETA" PIŠE O SVOJIH KOZLIH:

Urednik "Prosvete" (būli v Edinosti): Nesramnost! Nesramnost! Nesramnost!

Zavrtnik (stoji pri oknu in šteje snežinke): Kaj je nesramnost?

Zajček: To, da si upa ta le predrzni list Edinost trditi, da smo zafučkali milijon dolarjev, da nas je Kristan strašansko potegnil za nos. To, liko smo pisali, toliko smo agitirali, mislili smo, da bomo tudi mi kaj dobili od tega plena. Pa nič in nič. Kristan se nosi doma kot kak baron in živi brezskrbno življenje. Mi, mi, ki smo toliko delali, pa sline cedimo. Kristan je tak kakor so od Trotzkija vsi doli do mene.

Zavrtnik: Psst. Nekdo prihaja! Rdeč kozliček (pred vrati poniženo strka).

Zajček: Kaj želiš, kozel?

Kozliček: Račune prosim! Račune!

Zavrtnik (rdeč kakor kuhan rak): Kakšne račune?

Kozliček: Dal sem vam za milijonski sklad cel Liberty Bond. Moji tovariši so vam zaupali 60 tisoč dolarjev svojih krvavih žuljev. Sedaj smo lačni in strgani in zima je, lepo ponižno prosim za račune ali pa denar nazaj, ker ga sami tako potrebujemo.

Zavrtnik: Ena, dve, tri. Marš ven! Kaj se ti predrzneš vprašati za račune in za denar? Naš, ki smo delavski prijatelji! Ki smo proletarci? Ven, ven! Ti si Kazimirjevec! Sovražnik delavstva...

Kozliček: Toda gospod, lačen sem. Dal sem vam vse svoje krvave prihranke...

Zavrtnik: Ven! Ven! (In porinil je Kozlička ven na sneg, da je padel po ledu.) Tu imaš za svojo neumnost. Zakaj si nam pa dal!

Kozliček (še težko pobira s tal. Obriše si solzo in požuga proti uredništvu "Prosvete")... "Prosveta"... prokleto!... Kje je naš denar? Naš denar hočemo sedaj, ko smo lačni...

Vsi trije v uredništvu: Hahahahaha! Ga vidiš norca kozlovskega! Dal nam je, sedaj si pa upa vprašati, kam smo dejali! Mrya zabita! Nas delavski voditelje? Grdi kapitalistovski hlapec...

(Dobesedno iz "Prosvete" s samo malimi spremembami)

— V "Glas Naroda" je poslal neki ex-faran dopis, v katerem revež vso resnico obrača na zobe. Njem odgovarja dobri faran, cigar dopis bomo priobčili. To je tisti faran, ki je "izstopil" iz fare, zato ker noče prispevati mesečnine, kakor je pisal g. župniku in je g. župnik njega izstop v cerkvi oznanil. Šel je potem k Ircem, da tako pokaže, da se ravna "svoji k svojim." Chicažani, vidite, kako si upa eden resnico zavijati in javno v časnikih lagati! Da ga ni sram!

Kedor hoče citati knjigo, ki mu bo dala silno veliko misliti, ki mu bo odpirala z globokimi in pesniškimi mislimi največje skrivnosti človeškega bistva in kjer bo našel tudi silno veliko tolažbo zlasti vsakdo, ki je težkih poskušnjah, naj si naroči knjigo "Na poti v večnost"

Knjiga je originalno spisana v francosčini. V slovenščino so jo prevedli ljubljanski bogoslovci. — Nekaj posebnega je ta knjiga. To ni kaka pobožna suhoparna knjiga, kakoršnih imamo več v slovenščini. Knjiga je nekaj lepega.

Hiše in farme.

Prodajava hiše v različnih krajih mesta in farme v Illinois, Ind., Michigan, in Wisconsin. Zavarujeva hiše, pohištva in avtomobile. Izdelujeva notarska dela za tukaj in za stari kraj. Pošiljava denar v staro domovino. Pregledujeva abstrakte in druga te vrste dela. — Prodajava bonde in mortgage.

MLADICH & VERDERBAR,

1334 West 18th Street,

Chicago, Ill.

DR. J. V. ŽUPNIK.

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair avenue in Corner E. 62nd Street, nad Sloven. Banko. Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajalno Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue,

Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik listov, "Edinost", "Ave Maria" in "Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi kupite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik.

Vaši domovi bodo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znancu za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street,

Phone: Canal 5190.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němčec K FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROČERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše salato olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

Poln težkih misli se je sprehajal Pavel zvečer istega dne z svojim prijateljem Telom po dišečem, z bajno mesečino obsijanem vrtu, ko sta se dve senci odtrgali od hiše in se po različnih potih približavale šetajočima. V enem je spoznal Pavel sužnja Gneja Pizonovega, Ligda, drugi mu je bil pa neznan. Ta pristopi k njemu in mu izroči majhno pismo. Pavel ga odpre in bere:

"Velej Paterkul pošilja Pavlu Emiliju Lepidu prijateljski pozdrav. Opusti svoj prenaplavljeni sklep, ki ti tudi v najugodnejšem slučaju ne more prav nič koristiti. Zdaj se še lahko častno umakneš, jutri je to že prepozno. — Izgovori se, da ti niso bile znane lastnosti živali in si se premislil. — Sužnje moramo puščati njih osodi. Zdravstvuj!" Med tem se je pa tudi približal Ligd in pove, da mu je Tiberij naročil, da naj sprejme od Pavla določeno hrano za konja Sejana.

"Ti toraj veš, kako je ravnati z konjem?" vpraša Pavel. — "Nikakor mi pa ne more biti zabranjeno, obiskati hleva in se spoznati s živaljo."

"Imam povelje pustiti vas v hlev, pa tudi povelje vas opazovati."

"Kaj? Tebe so postavili za nadzornika rimskemu vitezu. Daleč smo prišli!" reče mladi mož zaničljivo. "Razun tega želim Sejana enkrat ali dvakrat za poskušnjo zajahati."

"Iz tega ne bo nič, plemeniti gospod! — Cezar je namreč ostro prepovedal, da ne sme Sejana zajahati nihče pred določenim časom. — Glede prvega vam pa moram povedati, da ne moram nadzorovati samo vas, ampak tudi rimske cesarje!" je odgovoril poznejši morivec Germanika.

Mladi vitez se je ugriznil v ustnico. Obžaloval je zaradi svojcev, da ni izposloval poprej od Tiberija dovoljenja, da sme konja poprej poskusiti. Zdaj se pa to ni dalo več popraviti. "Lahko greš", pravi s proč obrnjenim obrazom ostudnemu sužnju. "Jutri bom vprašal po tebi v Formiji."

Z globokim poklonom je suženj odšel.

"Dekurij", pravi drugemu poslancu, "sporoči svojemu gospodu moj pozdrav in zahvalo. Odstopiti ne morem več. Svoje besede ne prelomim in zaradi tega tudi ne morem slušati njegovega sveta."

"Celi tabor, plemeniti vitez, je poln tvoje slave. — Vsi ti želimo najboljši uspeh."

"Hvala vam! Tvoje ime?"

"Longin, z dovoljenjem."

"Dobro, prijatelj, ako izidem zmagovalci iz borbe s to zverjo, je moj namen odriniti z Germanikom proti severu. Potem se morda zopet vidva in moja želja bi bila pozdraviti te takrat, ko centurija Longina.

Solze so stale v očeh hrabrega vojaka, ko se je obrnil. Prijatelja sta pa nadaljevala svoj sprhed.

"Kako obžalujem, mladi gospod", pravi Tel, "da se nisem celo življenje pečal edino le s konji, da bi vam mogel dati sedaj dober svet! Zdi se mi pa, da jim včasih zavežejo oči, da jih ložje ukrote."

Pavel je ravno hotel odgovoriti, ko je nekdo tik pred njim razmaknil vejice mirtove meje in pred njim je stala v enostavno grško "leno" oblečena oseba.

"Ali nisi ti Emilij, nečak triumvira?" vpraša.

"Da," odgovori Pavel presenečen.

"In ta-le (pokaže na Tela), ali mu zaupaš vse?"

"Karkoli mi imaš povedati, sme slišati."

"Tu" šepeče mož — in stisne neko majhno škatuljico Pavlu v roke.

"Vzemi to mazilo in naribaj Sejano ž njo, dve uri poprej, predno ga zasede obe nosnici. Potem boš videl, da ti bo pokoren ravnotako, kakor da bi imel gobec zvezan."

"Komu se imam zahvaliti za to dobroto?" vpraša Pavel.

"Kariklej je moje ime", zarepeče oni.

"Oh, ti si, ki mi skazuješ svoje sočutje", vsklikne mladenič prijetno iznenaden. "Sprejmi mojo srčno zahvalo! A tej dobroti dodaj še drugo. mojo mater in sestro bi zelo veselilo videti te —"

"Kadarkoli želiš, le sedaj ne! Tiberij nič ne ve o moji odsotnosti. Saj se kmalu zopet vidiva!"

"Še nekaj. Ali more to mazilo konju kaj škodovati?"

"Niti najmanj. To mazilo je skrivnost vshoda. Edini njen učinek je ta, da postane žival zaspala in zaradi tega manj divja. Jaz sam sem skoraj dve uri porabil z ribanjem in mešanjem raznih dišav in se čutim tako omamljenega, da se komaj držim pokoncu. Oprosti, se mi mudi! Zdravstvuj!"

Par hitrih korakov in zdravnik je izginil za hišo. Zamišljeno je gledal mladi Grk za njim in je ogledoval malo posodico v rokah.

V malo korakov oddaljenem lorberjevem grmu je zašumelo. Z močnim skokom, kakor divja mačka plane lanist tje, pograbi notri in privleče stokajočega in zvijajočega se sužnja Ligda ven. "Pes, kaj delaš tu?" zarenči Tel nad njim in stisne svojo široko železno roko tesneje okoli vratu hudobneža. "Ali ta vrt kar mrgoli pošasti in vohunov?"

"Tam se zaspal", stoka ostudni suženj loveč sapo in se zvija kakor črv.

"Skoraj čutim veselje, da bi te zazibal v malo drugačno spanje. Bi vsaj svet rešil strupenega mrčesa in tebi dal zasluženo plačilo."

"Pusti ga, prijatelj!" poprosi Pavel, "saj ni od njega odvisna moja osoda. Imam popolnoma druge vzroke upanja na srečen izid."

"Zaradi vas naj bo", pravi Tel nevoljno. "Poberi se zver, a vendar ne brez spomina na Telove roke!" Pri teh besedah ga vzdigne v zrak in vrže kakor žogo nekaj korakov daleč proč."

Tako nemilo odpravljeni se hitro pobere in izgine v hišo.

"Srce mi hoče počiti, ljubi gospod", pravi gladijator mehko, "ko vas vidim takorekoč s zvezanima rokama in nogama jadovati v gotov pogin."

"Ni tako hudo, moj dobri Tel. — Vidiš me, da sem dobre volje in želim, da bi bili tudi moji prijatelji taki. Za danes — lahko noč!"

"Lahko noč! Bogovi naj čujejo milostno nad vami!"

Oba moža sta se ločila.

Četrte ure pozneje je ležal mladi vitez na ležišču; a spanec je danes bežal od njega. Tiho in vdano je daroval svoje mlado življenje nepoznanemu Bogu, katerega je molil njegov prijatelj Dionizij in o katerem je bil do dna srca prepričan, da mu je navdahnul ta junaški sklep in da mu more tudi ohraniti življenje.

Zunaj je izlival mesec svojo čarobno svetlobo po širnih prostorih in v impluviju je vodomet pošiljal svoje tresoce in blisketajoče se žarke proti nebu, kakor tiho šepetanje goreče molitve.

"DARUJTE LETOS SVOJ NO-
VOLETNI DAR ZAPUŠČENI
DECI MLADINSKIH DOMOV
V STARI DOMOVINI!"

AMERIŠKI SLOVENCİ PODPI-
RAJTE SVOJE PODJETJE
KATERO EDINO SE
BORI ZA VAŠE IN-
TERESE!

ZAKAJ TRPETI?

Revmatično, nevralgično in bolečino v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

Trnovska znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.
Glejte, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let.

Zahtevajte SIDRO trnovsko znamko.

KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakup raznih

BARV, VARNISEV, ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

DENARNE POŠILJATVE
V JUGOSLAVIJO.

DINARI - DOLARI

brzo i. sigurno po najnižjih cenah.

ŠIFKARTE ZA VSE
LINIJE.

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Avenue
New York, N. Y.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K.
J. V CLEVELANDU, OHIO.

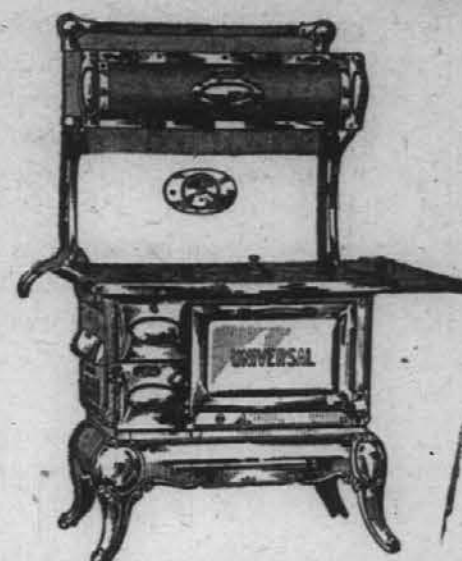
V društvo se sprejemajo člani od 16. do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelki se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Dr. zbora vsako 1 nedeljo v mescu v Knausovi dvorani. Asement se plačuje samo na seji, od 10 ure dopoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljna pojasnila dobite lahko vsaki čas pri društvenih uradnikih.

Predsednik John Widervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Žulič.
Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St.
Blagajnik John Melle.

Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave.
Nadzorniki John Žulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant. Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

W. Szymanski.

Vodim uspešno že tri-in-trideset let svojo dobro založeno trgovino z raznim pohištvo. — Vsak, ki poizkusi pri meni, je moj stalen odjemalec. Tako boste tudi Vi, ako le enkrat poizkusite in se prepričate o kakovosti mojega blaga. V zalogi imam najfinejše postelje, naslanjače, kuhinjsko pohištvo in sploh vse pohištveno opremo.

Predno si kupite pohištvo drugje pridite in ogledite si mojo trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslovanom!

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

PHONE: CANAL 597.

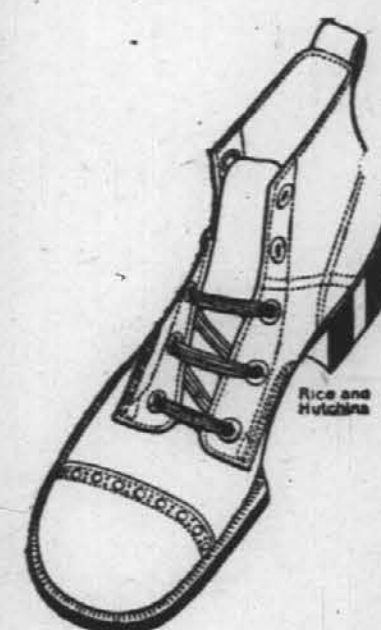
PREPRIČAJTE SE

da je resnica o čemer govorim!

ROJAKOM V CHICAGI IN OKOLICI NAZNANJAM,

da imam v zalogi najboljše črevlje, za može, žene, fante, dekleta in otroke. Pomnite, da poleg tega dobite pri meni za nizko ceno dobro in trpežno blago, Vam tudi jamčim vsak par, ki ga kupite pri meni, da ako Vam ne ugaja ali ni prav, prinesite nazaj in dal Vam bom take, da boste zadovoljni ali pa povrnem Vaš denar!

Zadovoljiti moje odjemalce je prva stvar in moje največje veselje. In prepričan sem da pri meni najdete boljšo postrežbo, kakor pa pri tujih židovskih trvdkah. Zato poskusite in prepričajte se!

ROJAKOM IZVEN CHICAGE PO RAZNIH NASELBINAH NAZNANJAM, da pošiljam naročila tudi izven Chicage po pošti. Kdor se hoče naročiti dobre praznične črevlje ali črevlje za na delo, površne črevlje "Rubbers", razne "sliperje" bodisi za može, žene, fante, dekleta ali otroke vse to dobite lahko pri meni. Pošljite mi samo mero Vaših starih črevljev in sicer takole: Postavite Vaš stari črevelj na papir in potegnite s svinčnikom okrog in okrog podplatov in pete, ter ta obris pošljite meni. Če je bil Vam

Vaš stari čevljev premajhen ali prevelik, pripomnite to v pisnu.

Pišete lahko v angleškem ali slovenskem jeziku:

ROJAKE SLOVENCE vabim, da kadar se nahajajo v bližini, da pridejo in si ogledajo mojo trgovino. Rojaki ne pozabimo na geslo:

"SVOJI K SVOJIM!"

JOSIP PERKO

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI,

2101 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Šim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilžnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajset milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ki ne morejo priti med deveto uro jutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varni banka, kamor nalagate svoj denar.